

FINJA

Hjälp vid
MURNING

BRUKSANVISNING

Allmänt

Bindemedel delas in i hydrauliska och icke hydrauliska bindemedel. De hydrauliska härdar genom en reaktion med vatten, härdar och binder såväl i luft som i vatten. Ett icke hydrauliskt bindemedel kräver luftens koldioxid för att härdas, detta gör att de inte kan härdas under vatten och kan vara mindre lämpade utomhus i fuktig och kall väderlek. Av Finjas bindemedel så är det endast Släckt Murkalk E som inte är hydrauliskt.

Kalkkvast. Används för att fukta ytor som skall putsas eller muras.

Finjas Bindemedel delas in i Cement, Murcement A, Kalkcement C, Släckt Murkalk E. Av Murcement A kan du blanda bruk med hållfasthet upp till klass A, med Kalkcement C till klass C osv. Standardcement används t ex för att blanda cementbruk.

Murarhammare. Med murarhammaren hugger du bl a till passbitar.

Mur och Putsbruk delas upp i fem hållfasthetsklasser beroende på tryck-hållfastheten efter 28 dygn på en standardiserad kub. A = 12 MPa, B = 4 MPa, C = 1,5 MPa, D = 1,0 MPa, E = 0,5 MPa. Finjas färdiga torrbruksprodukter är optimerade för att få rätt egenskaper, ”drygar” du ut bruket förändrar du egenskaperna.

Vid temperaturer under + 5°C har bruk och betong låg hållfasthetstillväxt utan att särskilda åtgärder för att förhindra frysning vidtas. Flera av följande åtgärder kan behövas för att säkerställa funktionen hos bruket vintertid: Varmt blandningsvatten (max 80°C), uppvärmt bruk (bruksmassa max 40°C), intäckning av arbetsstället, se till att murstenar inte är frusna, tillsätta frostskyddsmedel i bruket.

Murbrukshink. Skall vara extra kraftig både i plast och i handtag.

Bistål: Så kallad ”stegarmering” för murverk, levereras i obehandlad, förzinkad samt rostfria varianter. Armeringens primära syfte i ett murverk är att fungera som sprickarmering i murverket. För armeringsanvisningar för lättklinker se www.finjabetong.se.

Frifallsblandare, även kallad ”tombola” är den vanligaste blandaren för hemmabruk.

Användningsområden

När du murar:

- tegel** använder du Murbruk B eller KC Mur och Putsbruk B
- lättbetong** använder du Murbruk B 3371 eller Tunnfogsbruk (lågalkaliska)
- natursten** använder du Cementbruk A (hydrauliskt kalkbruk om det föreskrivs)
- betonghålstén** använder du Murbruk B eller KC Mur och Putsbruk B
- lättklinker** använder du Murbruk B eller KC Mur och Putsbruk B
- glasbetong** använder du Cementbruk A
- skorsten av tegel** använder du Puts och Murbruk C (inomhus), Murbruk B (utomhus)

Murarsnöre. För att få rakhet och rätt skifthöjd på din murning så använder du ett murarsnöre som har den rätta spänsten och tøjbarheten.

Fogslev. Används vid fogning av tegelmurar och applicering av fogmassa.

Maskinvisp. Kopplas till en bormaskin för blandning av mindre kvantiteter bruk.

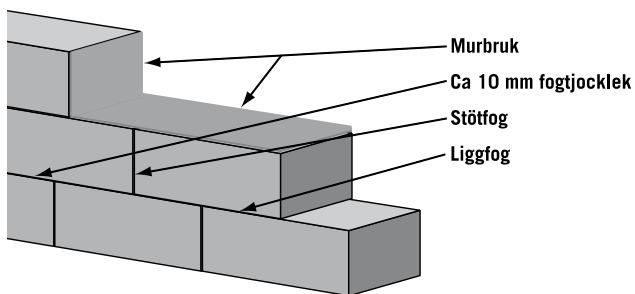
Murslev. Norsk modell, används för att applicera bruk vid murningsarbete.

Tunnfogsskopa. Används för att applicera tunnfogsbruk på text lättbetongblock eller andra block med stor noggrannhet.

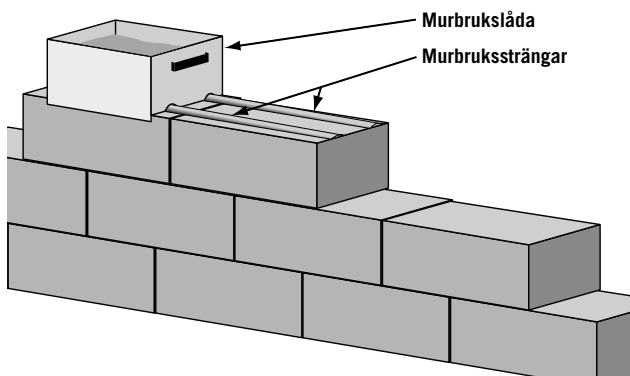
Murning av lättklinker

Lättklinkerblock kan muras på olika sätt. Vilken teknik som väljs beror på vilka egenskaper den färdiga väggen skall ha. Nedan presenteras de vanligaste murningssätten.

Fullfogsmurning

Stöt- och liggfogar är helt fyllda med murbruk. Blocken muras i förband med ett halvt blocks förskjutning för maximal stabilitet. Detta är den vanligaste murningssättet och ger maximal bärighet i murverket.

Stötfogsfri strängmurning

Blockbredden skall vara minst 190 mm. Förbandsmurning med ett halvt blocks förskjutning. Två parallella murbrukssträngar skall fylla 2/3 av liggfogen. Blocken placeras stumt mot varandra utan bruk i stötfogen. Detta är en snabb, rationell och enkel teknik som passar de flesta murningssätten ovan jord.

Blockklippare. Används för att kapa massiva lättklinkerblock.

Murbrukslåda. Används för att rationellt applicera strängar med murbruk på lättklinkerblock.

ÅTGÅNGSTABELL

LÄTTKLINKERBLOCK

Format B x H x L mm	Antal sten/m ²	Torrbruk murning kg/m ²	Fogtyp
70x190x590	8,3	15	Fullfog
90x190x590	8,3	20	Fullfog
120x190x590	8,3	25	Fullfog
150x190x590	8,3	30	Fullfog
190x190x590	8,3	40	Fullfog
190x190x590	8,3	25	Sträng
250x190x590	8,3	50	Fullfog
250x190x590	8,3	30	Sträng
290x190x590	8,3	60	Fullfog
290x190x590	8,3	35	Sträng
350x190x590	8,3	70	Fullfog
350x190x590	8,3	40	Sträng

ISOLERBLOCK

250x190x600	8,3	30	Sträng
290x190x600	8,3	35	Sträng
350x190x600	8,3	40	Sträng
400x190x590	8,3	45	Sträng

ERGOTHERM

290x195x600	8,3	30	Sträng
350x195x600	8,3	35	Sträng

LÄTTBETONG

50x200x600	8	7	Fullfog
100x200x600	8	14	Fullfog
200x200x600	8	28	Fullfog
300x200x600	8	42	Fullfog

BETONGHÅLSTEN

100x190x400	12,5	25	Fullfog
125x190x400	12,5	30	Fullfog
150x190x400	12,5	35	Fullfog
200x190x400	12,5	50	Fullfog
250x190x400	12,5	60	Fullfog

TEGEL

120x62x250	55	70	Fullfog
120x62x250 massiv	55	65	Fullfog
60x62x250 1/2-sten	55	40	Fullfog
108x54x228 dansk	66	65	Fullfog
108x54x228 dansk massiv	66	60	Fullfog

GLASBETONGBLOCK

80x190x190	25	25	Fullfog
120x190x190	25	40	Fullfog

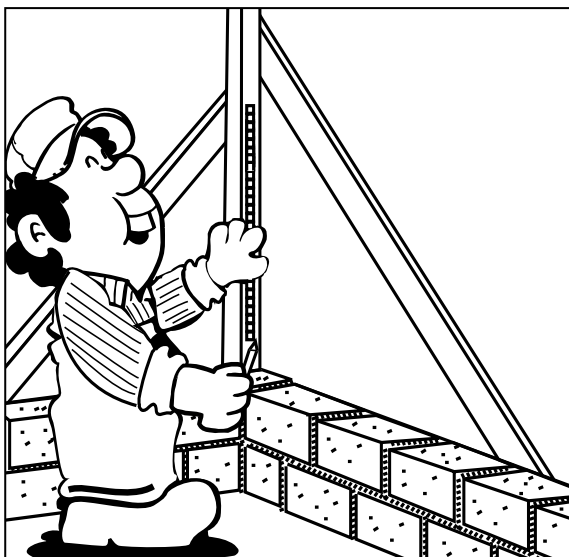

Iläggningsslev. All-roundslev som används t ex vid lagning, murning, för att ösa bruk, etc.

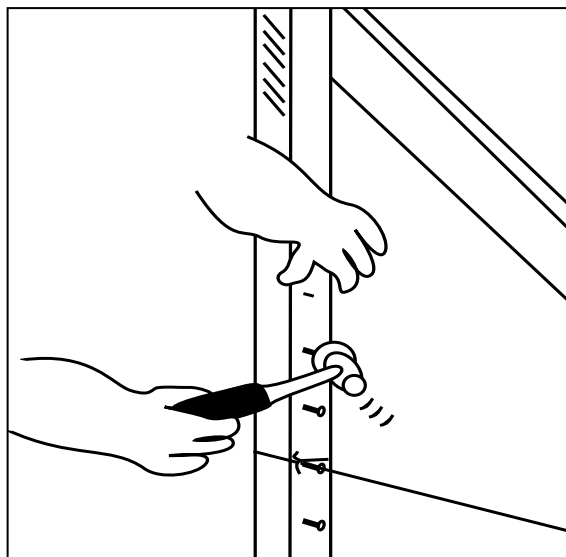
Fogpinne. Används, precis som namnet antyder, till att jämna ut fogar o dyl.

1. Grundarbete - ritning och regler

Gör en ritning och ta även med grunden. Innan du börjar mura sätter du upp regler "profiler". På dessa märker du upp de olika skiften. Räkna med stenens höjd +13 mm till fogen vid tegelmurning och +10 mm till fogen vid lättklinkermurning.

2. Grundarbete - rakt med snöre

För att få muren rak slår du i en spik vid varje markering och sträcker ett snöre mellan reglarna. Då får du muren både lod- och vågrät.

3. Blanda Finja Torrbruk

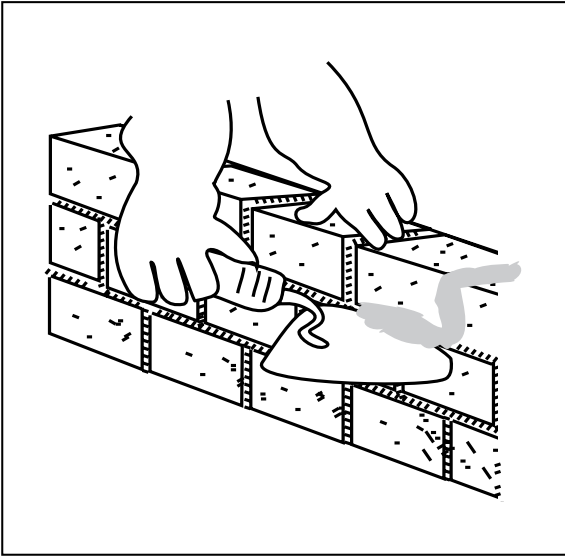
Använd Finja Murbruk B eller KC Mur och Putsbruk B. Blanda efter anvisningen på säcken. Börja alltid med en liten del vatten (vintertid varmt vatten) därefter växelvis torrbruk och vatten. För mycket vatten ger svagare bruk. Blanda endast den mängd du "för stunden" behöver. Försök aldrig att mjukgöra bruk som har börjat att stelna genom att tillsätta mer vatten.

4. Mura i förband

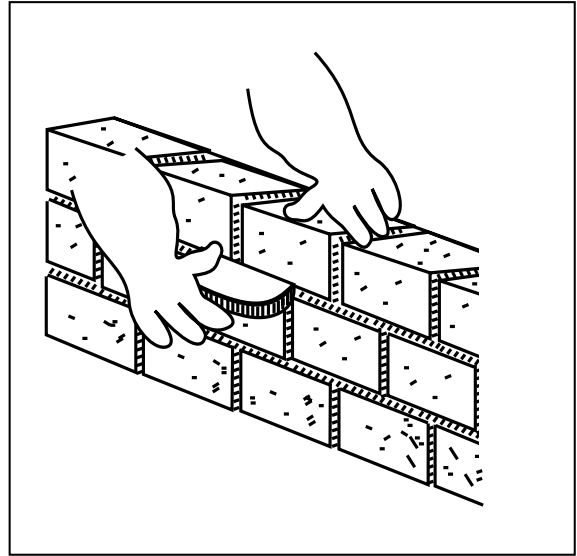
Ska du mura upp en rak mur - arbeta längs muren, från den ena änden till den andra. Ska du mura ett hörn, börjar du i hörnet och går utåt sidorna. Kommer inte de första stenarna rätt blir muren misslyckad. Murning av lättklinker kan ske med murslev alt. murlåda. Lättbetong muras lättast med tunnfogbruk som appliceras med tunnfogsskopa.

5. Fyll fogarna

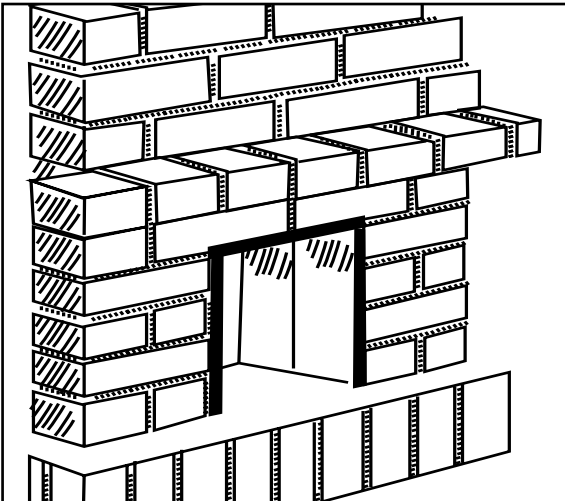
Ett av de viktigaste kraven är att fogarna blir väl fyllda. Bruket måste appliceras rikligt och stenen föras så att fogen blir fylld med en gång (inget bruk får stoppas in i fogen efteråt). När stenen lagts på plats får den inte rubbas och inga justeringar görs i underliggande skift.

6. Jämna fogar

Jämntjocka fogar får du genom att följa snöret. När du har murat några skift är det dags att jämna fogarna med ett fogverktyg. Torrbruksrester på teglet tar du bort med en rotborste när bruket har torkat men ännu inte hårdnat. Tänk på att borsta diagonalt över fogarna så att du inte drar ut bruket ur fogarna.

7. Specialmurning

Öppna spisar och skorstenar där vedeldning förekommer kräver en specialmurning. Finja Puts- och Murbruk C klarar den höga temperaturen. I själva eldstaden sätter du förslagsvis eldfast tegel som muras med eldfast bruk.

8. Omfogning

Vid omfogning av ett murverk, så skall du använda samma hållfasthet på bruket som du skall omfoga med som det befintliga bruket. Skall du använda ett starkare bruk t ex Murbruk B skall du kratsa ur fogarna minst 30 mm. Innan omfogningen sker så skall du kontrollera att kvalitén på teglen är god. Fyll fogarna med en fogslev och jämna till ytan med en fogpinne, borsta ytan sedan diagonalt över fogarna. Fogpinne och borste använder du när bruket har börjat att hårdna så att du inte smetar ut det på stenarna.

Tänk på att:

- till 100 liter färdigt bruk går det åt ca 150 kg torrbruk.
- 25 kg torrbruk ger ca 16 liter färdigt murbruk.
- vid temperaturer under +5°C måste vinteråtgärder vidtas. (Se Allmänt på sid 2.)

Finja har ett av marknadens mest kompletta torrbruksprogram

Med säkerhet det mest färgstarka. Inte för skojs skull, utan för att du alltid ska välja rätt bruk. Torrbruket färdigblandas på vår fabrik med stor exakthet, det enda du tillsätter är vatten. Leverans sker i säckar om 25 kg. Ett flertal av våra produkter kan även erhållas i storsäck 1000 kg eller i lösvikt för bruksbehållare.

Färgglatt och informativt

Färgglada säckar med tydlig information gör Finjas torrbruksprogram lättarbetat för både återförsäljaren och användaren.

På vår hemsida, www.finjabetong.se, finns även tips & idéer, produktblad, byggvarudeklaration och varuinformation för produkterna. Behöver du mer information, kontakta din återförsäljare.

Vårt färgsystem bygger på följande:

- Mura
- Gjuta
- Putsa
- Laga
- Golv

Murbruk B

Bruket används för murning av tegel, lättklinkerblock, betongblock och lättbetongblock*. Används dessutom för grovputsning/utstockning. (*För murning och putsning på lättbetong se tillverkarens rekommendationer.)

Eldfast bruk

Eldfast bruk är ett hydrauliskt bruk med stor värmebeständighet. Murning av eldfast tegel, innerrör till skorstenar och där höga temperaturer kan förekomma. Avsett för t ex spisar, kaminer, pannor och kakelugnar.

KC Mur och Putsbbruk B

Bruket används för murning av tegel, lättklinkerblock, betongblock och lättbetongblock*. Dessutom putsning, slamning över mark samt lagning av tidigare KC-putsade underlag. (*För murning och putsning på lättbetong se tillverkarens rekommendationer.)

Tunnfogs- & Tunnpusbruk A

Tunnfogsmurning av lättbetong eller andra murblock med god måttnoggrannhet. Produkten är avsedd för fogar 2-5 mm och putsning av lättbetongytor. Bruket påföres lämpligen med tunnfogsskopa alternativt traditionella putsverktyg.

Denna skrift har som syfte att inspirera och visa exempel på hur olika arbeten kan utföras. Finja kan inte ta något konstruktionsansvar då det finns en rad faktorer som Finja inte råder över t ex omgivande miljö, underlagets beskaffenhet och kvalitet. Läs och följ skyddsföreskrifterna på aktuell produktförpackning.